

Коваль С.Л.,
к.е.н., доцент кафедри фінансів ТНЕУ

ВИДАТКИ БЮДЖЕТІВ НА РОЗВИТОК РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Рибогосподарська діяльність пов'язана з вивченням, охороною, відтворенням, вирощуванням і використанням риби та інших водних живих ресурсів шляхом їх вилову, збирання тощо) з подальшими транспортуванням, зберіганням, переробкою, імпортуванням, експортуванням, виготовленням і реалізацією продукції з них, організацією та здійсненням державного управління і контролю в рибному господарстві.

Джерела фінансування рибного господарства можна поділити на такі групи: власні фінансові ресурси підприємств; державне фінансування; кредитні ресурси та інвестиції.

Одним з основних джерел фінансування рибного господарства є власні кошти підприємств, однак для забезпечення їх розвитку необхідним є залучення бюджетних коштів. Фінансування розвитку рибного господарства здійснюється відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на відповідний рік» та на основі принципів програмно-цільового методу.

З метою реалізації Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі та на виконання вимог наказу Міністерства фінансів України від 29.12.2002 р. № 1098 «Про паспорти бюджетних програм» проводиться складання та затвердження паспортів бюджетних програм, що дає змогу на етапі планування детально визначити кількісні та якісні показники, досягнення яких повинні забезпечити головні розпорядники бюджетних коштів, встановлення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних асигнувань і результатами їх використання [1]. Паспорти бюджетних програм складають головні розпорядники бюджетних коштів, зокрема по рибному господарству – міністерство аграрної політики України при участі державного агентства рибного господарства за кожною бюджетною програмою, затвердженою

законом про державний бюджет на відповідний бюджетний період.

В Україні завершено виконання «Загальнодержавної програми розвитку рибного господарства України на період до 2010 року», основною метою якої було створення сприятливих умов для розвитку рибного господарства, забезпечення населення продукцією з риби та інших водних живих ресурсів з поступовим наближенням до рівня науково обґрунтованих фізіологічних норм їх споживання у розрахунку на душу населення, забезпечення інших галузей економіки сировиною для виробництва біологічно активних речовин, лікувальних препаратів, технічної та кормової продукції. Джерела фінансування вказаної програми вказано у табл. 1

Таблиця 1

Джерела фінансування заходів «Загальнодержавної програми розвитку рибного господарства України на період до 2010 року» [2]

(млн. грн.)

Завдання і заходи	Усього	2004 р.	2005 р.	2006– 2010 рр.
Розвиток матеріально-технічної бази рибного господарства	1340,83	195,6	214,8	913,29
у тому числі				
відтворення рибних та інших водних живих ресурсів у внутрішніх водоймах, територіальних водах Азовського і Чорного морів	354,63	36	54	263,29
Організаційне та інформаційне забезпечення виконання Програми	20,1	2	2,5	14
Науково-технічне забезпечення виконання Програми	65,45	6	7	49,62
РАЗОМ	1426,38	225,17	224,3	976,91
у тому числі за рахунок:				
коштів державного бюджету	271,5	–	63,17	208,33
коштів підприємств	277,25	49,4	45	182,85
інших джерел	877,63	146,6	145,3	585,73

Дані про використання коштів Державного бюджету України на фінансування розвитку рибного господарства в межах бюджетних програм включаються до звіту про виконання Державного бюджету України (табл. 2).

**Використання коштів Державного бюджету України за основними
бюджетними програмами на розвиток рибного господарства
у 2006–2010 рр.***

(млн. грн.)

Назва бюджетної програми	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Організація діяльності органів рибоохорони та рибо відтворювальних комплексів	...	106,9	118,0	98,1	114,7
Селекція у рибному господарстві	5,4	...	13,1	...	4,6

* Складено за даними [3]

Як видно із показників, представлених у табл. 2, з державного бюджету впродовж 2006–2010 рр. щорічно виділялися кошти на організацію діяльності органів рибоохорони та рибо відтворювальних комплексів, а також на здійснення селекції у рибному господарстві.

Практика використання коштів Державного бюджету України за основними бюджетними програмами по Міністерству аграрної політики та продовольства України у 2006–2010 рр. свідчить, що кошти бюджету по більшості програм розподіляються за кількісними показниками. Такий підхід при розподілі бюджетних коштів не забезпечує їх ефективне використання та не відповідає принципу програмно-цільового методу щодо встановлення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних асигнувань і результатами їх використання. З метою ефективного використання коштів, виділених в межах бюджетних програм необхідно запровадити такий механізм бюджетного фінансування, у якому передбачити пряму залежність між обсягом дотацій (компенсацій) та обсягом реалізації, прибутковості реалізованої продукції, що сприятиме розвитку рибного господарства.

Список використаних джерел

1. «Про паспорти бюджетних програм» наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2002 р. № 1098 // zakon.rada.gov.ua

2. «Загальнодержавна програма розвитку рибного господарства України на період до 2010 року» // zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1516-15 -

3. Пояснювальна записка до Звіту про виконання Державного бюджету України за 2006-2010 роки // www.budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control